

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2025; 11(3): 154-156

© 2025 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 07-05-2025

Accepted: 10-06-2025

ಕವಿತ ಎಸ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು

ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶೀ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೊಡುಗೆ

ಕವಿತ ಎಸ್

DOI: <https://www.doi.org/10.22271/24545813.2025.v11.i3c.1163>

ಪೀಠಿಕೆ

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಅರಮನೆ. ಗುರುಮನೆಗಳ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಮಹನೀಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕಾವ್ಯಾಸಕ್ತರು 'ಲಿಪಿಕಾರರಿಂದ ಪ್ರತಿಮಾಡಿಸಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ತಿರುಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಇದರ ಉಪಯೋಗ. ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇರುವವರು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲವೇ ಧೂಳು ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳಿಂದ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ೧೯ನೇಯ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದವರೆಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಹಸ್ತಪ್ರತಿ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಪಿಕಾರರು ಮೂಲ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಿಂದ ಮರುಪ್ರತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ಅತ್ತಿಮಬೆಯ್ಯ ಪೊನ್ನನ ಶಾಂತಿಪುರಾಣವನ್ನು ಸಹಸ್ರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದಳು ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೂ ಕಾಲ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಹೋದ ಕೃತಿಗಳು ನೂರಾರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಜಯನ 'ರಘುವಂಶ ಮಹಾಪುರಾಣ'. ಗುಣವರ್ಮನ 'ಹರಿವಂಶ ಶುದ್ಧಕಗಳು'. ಪೊನ್ನನ 'ಭುವನೈಕ್ಯ ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ'. ರನ್ನನ 'ಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ', 'ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತೆ' ಮೊದಲಾದವು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.^೧

ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಚ್ಯವಿದ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವವರೆಗೆ ಎಂದರೆ ೧೮೮೦ ರವರೆಗೆ ಈ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಕಲೆಹಾಕುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಬೆಂಜಮಿನ್ ಲೂಯಿಸ್ ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ರಾ ನರಸಿಂಹಚಾರ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು.

^೧ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ, ಬಿ.ಎಸ್. ಪಣ್ಣಯ್ಯ ಪುಟ ೧

ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಗಳು

ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಿಂದು ಬಂದ ಮಿನವರಿಗಳು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಅಪೂರ್ವ ವಸ್ತುಗಳಾದ ವಾಕ್ಯ, ಶಿಲ್ಪ, ಓಲೆಗರಿ, ಕಾಗದದ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಶಾಸನಗಳು ಇವುಗಳು ಅಮೂಲ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾಗಲು ನಾಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ೧೯ನೇಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತ ಪ್ರಚಾರಕರಿಂದ ಮುದ್ರಣ ಕಲೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂತು ಇವರಲ್ಲಿ ಡಾ. ವಿಲಿಯಂಕ್ವೇರಿ ಎಂಬಾತನು ರಚಿಸಿದ (Grammar of the Kurnata Language) ೧೮೧೭ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡದ ಅಚ್ಚು ಮೊಳೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಥಮ ಮುದ್ರಿತ ಗ್ರಂಥವು ಇದಾಗಿದೆ.^೨

ನಂತರ ೧೮೨೦ರಲ್ಲಿ ಜಾವೇಕರಲ್ನ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ. ರೆ.ರೀವನ ಕನ್ನಡಕೋಶ, ಮ್ಯಾಪ್ಲೆಸ್ಪೀಂಟ್ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾದವು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣಕಲೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟು ನೆಲೆಸಿತು.

Corresponding Author:

ಕವಿತ ಎಸ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು

ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ, ಭಾರತ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಮುದ್ರಣ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಹಕಾರಿಯಾದದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಇತಿಹಾಸವು ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೈಬಲ್ ಪರಿಷ್ಕರಣವು ನಡೆದಿದ್ದು ಸುಖಡ್ಕರ್ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಭಾರತದ ಪರಿಷ್ಕರಣವು ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ ನೀಡಿತು. ಮಿಶನರಿಗಳು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗುವ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಮಸರಿಸಿ ದುಡಿದ ಮಹನೀಯರೆಂದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಮೊಲ್ಲಿಂಗ್ ಈತನು ತನ್ನ 'ಅಲ್ಲಯಧಕಾ ಕರ್ನಾಟಕಾ' ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತಾಮ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ ಹಲವು ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಅವುಗಳು 'ಜೈಮಿನಿಭಾರತ', 'ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ', 'ದಾಪರ ಪದಗಳು', 'ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ', 'ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ', 'ಬಸವಪುರಾಣ', 'ಅನ್ನಬಸವಪುರಾಣ' ಮುಂತಾದವು.

ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಆದ್ಯರೆಂದರೆ ಕರ್ವಲ್ ಕೊಲನ್ ಮೆಕೆಂಜಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಭೂಮಾಪನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಈತನು ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಾಸನ

¹ ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಪರಿಚಯ, ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ ಪುಟ ೧೩

ಹಸ್ತಪ್ರತಿ, ಪುರಾತನ ವಸ್ತು, ಕೃಷಿಯತ್ತು, ಬಖೈರ, ರಾಜರ ವಂಶಾವಳಿ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಮ. ಇವರದೇ ಆದಂತಹ 'ಮೆಕೆಂಜಿ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಇದು ದಾಖಲಾಗಿದೆ.

ಇವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದೇ ಇದ್ದರೂ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ನಾಡಿನ ಅಮೂಲ್ಯ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಸುಮಾರು ೬೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಮಲೆಯೂರು ದೇವ ಚಂದ್ರನು ರಾಜಾವಳಿ ಕಥಾಸಾರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಕೆಂಜಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಾದರು.

ಬಾಸೆಲ್‌ನಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೫ರಲ್ಲಿ ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಜಿ.ವರ್ತ್ ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಿಶನರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಿದೇಶೀಯರಿಗೆ ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನಗೊಂಡು 'ಪ್ರಾಕೃತ್ಯಮಾಲಿಕೆ' ಎಂಬ ೫೧೭ ಪುಟಗಳ ಬೃಹದ್ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಭಾಗಗಳ ಪಂಕಲನವಾಗಿದ್ದು, ಜೈವ, ವೈದಿಕ. ವೀರಶೈವ ಈ ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಪದ್ಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಇದು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಮದ್ರಾಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ: ೧೭೩೮ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು.

ಜಾನ್ ಗ್ಯಾರೆಟ್ ಎಂಬುವನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್- ಕನ್ನಡ ಕೋಶ. ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಪಂಚತಂತ್ರ (Classical Distionary of India) ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣವನ್ನು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೮೬೮ರಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ.

'ಕಿಟೆಲ್' ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ ವಿದೇಶೀ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖರು. ಮತಪ್ರಚಾರಕ್ಕೇಂದು ಬಂದು ಇಲ್ಲವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೇರುಕೃತಿಯಾದ ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಉದ್ಗ್ರಂಥವಾದ ನಾಗವರ್ಮನ ಭಂದೋಂಬುಧಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಗ್ಯಾರೆಟ್‌ವರ 'ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ' ಮತ್ತು ಭಂದೋಂಬುಧಿ ಹಲವು ನ್ಯೂವತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಕಿಟೆಲ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಶುದ್ಧ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪರಿಷ್ಕರಣಗಳಿಗೂ ಆಧಾರವಾಯಿತು.

ನಂತರ ಬಂದ ರೈಸ್ ರವರು ಹಳಗನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ 'ಆಯಾಪಕಾ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂಬ ಪ್ರಕಾಶನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗ್ರಂಥಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತ ರಾಮಾಯಣಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇವರು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯ ನಾಗಚಂದ್ರನ ಪಂಪರಾಮಾಯಣ, ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷಾಭೂಷಣ, ಭಟ್ಟಾ ಕಳಂಕನ ಶಾಮಶಾಸನ ಪಂಪಭಾರತ.

ಹೀಗೆ ಮಿಶನರಿಗಳು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸಜೈತನ್ಯ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣರಾದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶೀಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಇವರ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನೂರಾರು ಗ್ರಂಥಗಳು ಹೊರಬಂದವು.

ದೇಶೀ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಕೊಡುಗೆ

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶೀ ಪಂಡಿತರು ಸಾಗಿದರು. ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 'ಮಾಸದ ಪ್ರಕಾಶ'ದಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಎರಡು ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗದ ತಾರೆಗಳೆಂದರೆ ಎಸ್.ಜಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಎಂ.ಎ. ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರರು.² ಆಂಡಯ್ಯನ 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ'ವನ್ನು ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದರು.

೧೮೯೪ರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮರಾಜ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಜನ್ಮನ 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ' ಯು ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮುದ್ರಾಕ್ಷರ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿದೆ. ರನ್ನನ 'ಸಾಹಸಭೀಮವಿಜಯ' ನಾಗಚಂದ್ರನ 'ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ. ೧೮೯೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ರುದ್ರಭಟ್ಟನ 'ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ' ಇವೆಲ್ಲವು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕೃತಿಗಳು. ತಿರುಮಲಾಯನ 'ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜವಿಜಯಂ' ಮಂಗರಸನ 'ಜಯನ್ಯಪಕಾವ್ಯ'ವನ್ನು ಎಸ್.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮತ್ತು ಎಂ.ಎ. ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರರು ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯ ಮಂಜರಿ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿದ್ದಾರೆ.

೧೮೯೮ರಲ್ಲಿ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪನ 'ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ' ವನ್ನು ರೈಸ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು. ಕೆ.ಬಿ. ಪಾಠಕ್ ರವರಿಂದ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ'. ದುರ್ಗಸಿಂಹನ 'ಪಂಚತಂತ್ರ, 'ನೇಮಿಚಂದ್ರನ, 'ಅಲಾವತಿಪ್ರಬಂಧ' ಪ್ರಕಟಿತವಾಯಿತು.

ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವ್ಯಮಾಲಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ೧೮೯೩ ರಲ್ಲಿ 'ಕರ್ನಾಟಕ ನಿಘಂಟು', 'ಚತುರಾಸ್ಯ ನಿಘಂಟು' ಇವೆರಡನ್ನು ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದಲೇ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೮೯೩ ರಲ್ಲಿ 'ಕಬ್ಬಿಗರ ಕೈಪಿಡಿ' ಯನ್ನು ಒಂದೇ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದರು.

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಲವು ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಿರುಮಲಾಯನ (೧೮೯೩) 'ಅಪ್ರತಿಮವೀರ ಚರಿತೆ' ಇದು ಕೂಡ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹನೀಯರೇ ೧೮೯೪ ರಲ್ಲಿ 'ಉದಯಾವಿತ್ಯಾಲಂಕಾರ'ವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸಿದರು. ಇದೆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪದ್ಮರಾಜ ಪಂಡಿತರೂ, ಹೆಸರುಘಟ್ಟದ ಹೊನ್ನಪ್ಪ ನವರೂ ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಮತ್ತು ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ ಕಾಮದೇವನ 'ಶೃಂಗಾರ ರತ್ನಾಕರ' ವನ್ನು ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಹೊರತಂದರು.

೧೯೦೦ ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು, ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣದ ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ಮದ್ರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಡಾ: ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ರವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೂ ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನಾ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮುದ್ರಣಾಲಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ 'ಶಿವಾನುಭವ' ಮಾಸಿಕದ ಮೂಲಕ 'ವಚನ ವಾಹ್ಯ'ದ ಬಹುಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತು ಹರಿಹರನ ರಗಳೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ ಯವರು ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ (೧೯೨೪).

ಹೀಗೆ ೧೯ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಆಂಶಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪೂರ್ಣಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ದೊರೆತ ಒಂದೇ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಪಾಠಾಂತರಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಯೊಡನೆ ಪಾಠ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ, ಪೀಠಿಕೆ ಅನುಬಂಧಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ 'ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ ಮತ್ತು ಶಬ್ದಾನುಶಾಸನಗಳು' ಅನಂತರ ಸಾಹಸಭೀಮ ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣಗಳಿವೆ.^೨

ಕಾವ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಮೊದಲು ತಾಳೆಗರಿಯಿಂದ ಮರುಪ್ರತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿ ಶುದ್ಧ ಪ್ರತಿಗಳ ರೂಪವನ್ನು ಪಡೆದು, ಅನಂತರ ಮಿಷನರಿಗಳಿಂದ ಮುದ್ರಣ ರೂಪ ಪಡೆದು ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳು ಅಚ್ಚಾದವು. ವಿದೇಶೀ ಪಂಡಿತರಿಂದ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ತತ್ವವನ್ನು ಅಮಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇಶೀ ಪಂಡಿತರು ಇದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿದರು. ನಂತರ ಅಧುನಿಕ ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಸಹ ಇದೇ 'ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ' ದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಮಸರಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡದ ಎರಡು ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ತಲೆಮಾರಿನ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸ್ವಂತ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ.ಡಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ, ಪ್ರೊ. ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಪ್ರೊ. ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀ. ಡಾಂ ಶಿ.ಶಿ. ಬಸವನಾಳ, ಡಾ: ಡಿ.ಚಿ. ನಂದೀಮಠ, ಕುಕ್ಕಿಲ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ಟ, ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ ನವರು ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನಾ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆ ಅಗ್ರಗಣ್ಯವಾದುದು.

೨.ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ,ಟಿ.ಎಸ್.ಸಣ್ಣಯ್ಯ,ಪುಟ-೧೨

ಉಪಸಂಹಾರ

೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭ ಭಾಗವನ್ನು (೧೯೦೦ ರಿಂದ ೧೯೯೯ ರವರೆಗೆ) ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ "ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲ" ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕುವೆಂಪು, ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ, ಪು.ತಿ.ನ. ಮೊದಲಾದ ಮಹನೀಯರು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಧೀಮಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಶ್ರೀ ವಿಜಯ ಪಂಪ, ಪೊನ್ನ, ರನ್ನ, ಶಿವಕೋಟಾಚಾರ್ಯ, ಚಾವುಂಡರಾಯ, ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳೂ ಕೃತಿಕಾರರೂ ಅಲ್ಲದೆ, ವಚನಕಾರರು, ದಾಸರು ಮತ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹರಿಕಾರರಾಗಿ ಮುಂದಣ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಭಾಷಾ ವೃತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣರಾದರು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್, ಕನ್ನಡ ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ- ಪ್ರಕಾಶನ. ಡಿ.ವಿ.ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ, ಮೈಸೂರು, 2005

2. ವೈ.ಸಿ. ಭಾನುಮತಿ, ಗ್ರಂಥ ಸಂಪಾದನೆ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನ- ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು 1997
3. ಕೆ.ಎಲ್. ಎನ್. ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಪ್ರಕಾಶನ- ಆದಿಪುರಾಣಂ (ಮೂಲ ಗದ್ಯಾನುವಾದ) ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, 2004.
4. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜ್, ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಪಾಠಾಂತರಗಳು, ಪ್ರಕಾಶನ- ಗೀತಾ ಬುಕ್ ಹೌಸ್.
5. ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಪಂಪ ಸಂಪುಟ-1 (ಆದಿಪುರಾಣ-ಪಂಪಭಾರತ (2009) ಪ್ರಸಾರಾಂಗ : ಹಂಪಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.